

VASTUVÕETUD TEKSTID

P10_TA(2024)0058

Raadamist käsitlev määrus: kohaldamise alguskuupäeva käsitlevad sätted

Euroopa Parlamendi 17. detsembri 2024. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) 2023/1115 kohaldamise alguskuupäeva käsitlevate sätete osas (COM(2024)0452 – C10-0119/2024 – 2024/0249(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2024)0452),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 192 lõiget 1, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C10-0119/2024),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 23. oktoobri 2024. aasta arvamust¹,
 - pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,
 - võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 75 lõike 4 alusel heaks kiidetud esialgset kokkulepet ning nõukogu esindaja poolt 16. oktoobri 2024. aasta ja 4. detsembri 2024. aasta kirjades võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 60 ja 170,
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha²,
 2. võtab teadmiseks käesolevale resolutsioonile lisatud komisjoni avalduse,

¹ *Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata.

² Käesolev seisukoht asendab 14. novembril 2024. aastal vastu võetud muudatusettepanekud (Vastuvõetud tekstid, P10_TA(2024)0031).

3. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta,
4. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide parlamentidele.

P10_TC1-COD(2024)0249

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 17. detsembril 2024. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2024/..., millega muudetakse määrust (EL) 2023/1115 kohaldamise alguskuupäeva käsitlevate sätete osas

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt²

¹ 23. oktoobri 2024. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

² Euroopa Parlamendi 17. detsembri 2024. aasta seisukoht.

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2023/1115³ võeti vastu raadamise ja metsade degradeerumise vähendamiseks. Sellega on kehtestatud õigusnormid, mis käsitlevad selle I lisas loetletud asjaomaste toodete, mis sisaldavad konkreetset saadust, nimelt veised, kakao, kohv, õlipalm, kautšuk, soja ja puit, või keda on asjaomase saadusega söödud või mille valmistamiseks on asjaomast saadust kasutatud, liidu turule laskmist ja liidu turul kättesaadavaks tegemist ning liidust eksportimist. Eelkõige on selle eesmärk tagada, et nimetatud saadused ja asjaomased tooted lastakse liidu turule või tehakse seal kättesaadavaks või eksporditakse ainult siis, kui need on raadamisvabad, on toodetud kooskõlas tootjariigi asjakohaste õigusaktidega ja hõlmatud hoolsuskohustuse täitmise deklaratsiooniga. Enamikku kõnealuse määruse sätetest kohaldatakse alates 30. detsembrist 2024.
- (2) Määruse (EL) 2023/1115 eesmärkide saavutamise tagamiseks peavad ettevõtjad ja kauplejad, kes teevad turul kättesaadavaks või ekspordivad asjaomaseid tooteid, täitma hoolsuskohustust kooskõlas kõnealuse määruse artikliga 8, et tõendada asjaomaste toodete vastavust kõnealuse määruse nõuetele. Ettevõtjad vastutavad oma äritegevuse põhjaliku kontrollimise ja analüüsi eest, mis nõuab eelkõige määruse (EL) 2023/1115 seisukohast oluliste andmete ja neid andmeid toetavate asjakohaste dokumentide kogumist igalt konkreetselt tarnijalt.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. mai 2023. aasta määrus (EL) 2023/1115, milles käsitletakse teatavate raadamise ja metsade degradeerumisega seotud saaduste ja toodete liidu turul kättesaadavaks tegemist ja liidust eksportimist ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 995/2010 (ELT L 150, 9.6.2023, lk 206).

- (3) Komisjon astus olulisi samme, et hõlbustada määruse (EL) 2023/1115 kohaldamist koostöös liikmesriikide ja sidusrühmadega. Eelkõige juhenddokumendis raadamisvabade toodete määruse (EL) 2023/1115 kohta antakse ettevõtjatele, kauplejatele ja pädevatele asutustele vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu palvele suuniseid määruses (EL) 2023/1115 sätestatud peamiste kohustuste kohta ning selgitatakse muu hulgas mõiste „põllumajanduslik kasutus“ määratluse tõlgendamist, eelkõige seoses metsa muutmisega maaks, mille eesmärk ei ole põllumajanduslik kasutamine.
- (4) Lisaks on komisjoni 7. novembri 2024. aasta teatise rahvusvahelise koostöö strateegilise raamistiku kohta seoses määrusega (EL) 2023/1115, milles käsitletakse teatavate raadamise ja metsade degradeerumisega seotud saaduste ja toodete liidu turul kättesaadavaks tegemist ja liidust eksportimist, esitatud kolmandate riikidega koostöö tegemise terviklik struktuur, et hõlbustada määruse (EL) 2023/1115 rakendamist. Samuti kirjeldatakse selles üldpõhimõtteid, mida komisjon kavatses kohaldada väikese ja suure riskiga riikide või nende osade liigitamisel kooskõlas määruse (EL) 2023/1115 artikli 29 lõikega 3.

- (5) Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2024/3084⁴ on ettevõtjatele ja kauplejatele ning vajaduse korral nende volitatud esindajatele, pädevatele asutustele ja tollile ette nähtud infosüsteem ja juurdepääs sellele, et nad saaksid täita määruses (EL) 2023/1115 sätestatud vastavaid kohustusi. Ettevõtjad ja kauplejad saaksid seega hoolsuskohustuse täitmise deklaratsioone registreerida ja esitada juba enne määruse (EL) 2023/1115 kohaldamise alguskuupäeva.
- (6) Määruse (EL) 2023/1115 nende sätete kohaldamise alguskuupäeva, millega kehtestatakse ettevõtjate, kauplejate ja pädevate asutuste kohustused, mis on loetletud kõnealuse määruse artikli 38 lõikes 2, tuleks 12 kuu võrra edasi lükata. See on vajalik, et võimaldada kolmandatel riikidel, liikmesriikidel, ettevõtjatel ja kauplejatel olla täielikult valmis, sealhulgas selleks, et kõnealused ettevõtjad ja kauplejad saaksid luua vajalikud hoolsuskohustuse täitmise süsteemid, mis hõlmavad kõiki asjaomaseid saaduseid ja tooteid, et nad saaksid oma kohustusi täielikult täita.

⁴ Komisjoni 4. detsembri 2024. aasta rakendusmäärus (EL) 2024/3084, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/1115 (milles käsitletakse teatavate raadamise ja metsade degradeerumisega seotud saaduste ja toodete liidu turul kättesaadavaks tegemist ja liidust eksportimist) kohase infosüsteemi toimimist (ELT L, 2024/3084, 6.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/3084/oj).

- (7) Võttes arvesse määruse (EL) 2023/1115 artikli 38 lõikes 2 sätestatud kohaldamise alguskuupäeva edasilükkamist 12 kuu võrra, tuleks vastavalt kohandada kõnealuse määruse omavahel seotud sätetes ette nähtud kuupäevi, nimelt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 995/2010⁵ kehtetuks tunnistamise kuupäevi ning kõnealuses lõikes osutatud sätete mikro- või väikeettevõtjate suhtes edasilükatud kohaldamise kuupäevi.
- (8) Selleks et anda ettevõtjatele ja kauplejatele teavet asjaomastele tootjariikidele riskitaseme määramise kohta aegsasti enne nende hoolsuskohustuse kohaldamise alguskuupäeva, tuleks kuupäeva, milleks komisjon peab väikese või suure riskiga riigid või nende osad liigitama, edasi lükata üksnes kuue kuu võrra.

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. oktoobri 2010. aasta määrus (EL) nr 995/2010, milles sätestatakse puitu ja puittooteid turule laskvate ettevõtjate kohustused (ELT L 295, 12.11.2010, lk 23).

- (9) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt ettevõtjate, kauplejate ja pädevate asutuste kohustusi sätestavate määruse (EL) 2023/1115 sätete kohaldamise alguskuupäeva edasilükkamist, ei suuda liikmesriigid saavutada, küll aga saab seda saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (10) Määrust (EL) 2023/1115 tuleks seetõttu vastavalt muuta.
- (11) Käesolev määrus peaks jõustuma võimalikult kiiresti, kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*, et tagada käesoleva määruse jõustumine enne määruse (EL) 2023/1115 kohaldamise alguskuupäeva,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1
Määruse (EL) 2023/1115 muutmine

Määrust (EL) 2023/1115 muudetakse järgmiselt:

1) artikli 29 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. 29. juunil 2023 määratakse kõigile riikidele standardne riskitase. Komisjon liigitab riigid või nende osad, mille riskitase on väike või suur vastavalt käesoleva artikli lõikele 1. Väikese või suure riskiga riikide või nende osade loetelu avaldatakse rakendusaktidega, mis võetakse vastu hiljemalt 30. juuniks 2025 kooskõlas artikli 36 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. Kõnealune loetelu vaadatakse läbi ja asjakohasel juhul ajakohastatakse seda nii sageli kui vaja, võttes arvesse uusi tõendeid.“;

2) artikkel 37 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 37

Kehtetuks tunnistamine

1. Määrus (EL) nr 995/2010 tunnistatakse kehtetuks alates 30. detsembrist 2025.
2. Määruse (EL) nr 995/2010 kohaldamist jätkatakse kuni 31. detsembrini 2028 määruse (EL) nr 995/2010 artikli 2 punktis a määratletud puidu ja puittoodete suhtes, mis on toodetud enne 29. juunit 2023 ja lastud turule alates 30. detsembrist 2025.

3. Erandina käesoleva määruse artikli 1 lõikest 2 peavad määruse (EL) nr 995/2010 artikli 2 punktis a määratletud puit ja puittooted, mis on toodetud enne 29. juunit 2023 ja lastud turule alates 31. detsembrist 2028, vastama käesoleva määruse artiklile 3.“;
- 3) artikli 38 lõiked 2 ja 3 asendatakse järgmisega:
- „2. Kui käesoleva artikli lõikest 3 ei tulene teisiti, kohaldatakse artikleid 3–13, artikleid 16–24 ning artikleid 26, 31 ja 32 alates 30. detsembrist 2025.
 3. Nende ettevõtjate suhtes, kes olid 31. detsembriks 2020 asutatud mikroettevõtjad või väikesed ettevõtjad vastavalt direktiivi 2013/34/EL artikli 3 lõikele 1 või 2, kohaldatakse käesoleva artikli lõikes 2 osutatud artikleid alates 30. juunist 2026, välja arvatud toodete puhul, mis on hõlmatud määruse (EL) nr 995/2010 lisaga.“

Artikkel 2

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

...

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

Komisjoni avaldus seoses Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määruse (EL) 2024/..., millega muudetakse määrust (EL) 2023/1115 kohaldamise alguskuupäeva käsitlevate sätete osas, vastuvõtmisega⁺¹

Komisjoni järjekindel siht on vähendada ettevõtjate koormust, milleks leevendatakse haldusnõudeid ja kõrvaldatakse tarbetu bürokraatia.

Selle saavutamiseks seoses määrusega (EL) 2023/1115 esitab komisjon täiendavaid selgitusi, uurib edasise lihtsustamise võimalusi ning ühtlustab aruandlus- ja dokumenteerimiskohustusi, et neid oleks üksnes nii palju kui vaja ja et need oleksid igakülgset kooskõlas määruse eesmärkidega. Nende küsimuste lahendamiseks avaldabki komisjon suuniste ja korduma kippuvate küsimuste ajakohastatud versiooni. Komisjon jätkab ka sidusrühmadelt ja liikmesriikidelt saadud tagasisidele vastamist, aidates kauplejaid ja ettevõtjaid määruse rakendamisel, eelkõige seoses kohustusega esitada hoolsuskohustuse täitmise deklaratsioon kogu väärtusahelas.

Selleks et kauplejad ja ettevõtjad saaksid koos pädevate asutustega täita määruse nõudeid, seab komisjon prioriteediks infosüsteemi kasutuselevõtmise. Riskide võrdlev liigitamine on oluline ka selleks, et tagada ettevõtjate, kauplejate, tootjariikide ja pädevate asutuste jaoks prognoositavus määruse kohaldamisel. Komisjon kohustub kindlalt tagama, et nii infosüsteem kui ka ettepanek riskipõhise liigitamise kohta oleksid kättesaadavad võimalikult kiiresti, kuid mitte hiljem kui kuus kuud enne määruse kohaldamise alguskuupäeva.

Määruse üldise läbivaatamise käigus, mis peaks toimuma hiljemalt 30. juunil 2028, analüüsib komisjon, tuginedes vajaduse korral mõjuhinnangule, täiendavaid meetmeid, mille abil lihtsustada haldamist ja vähendada sellega seotud koormust. Analüüsis käsitletakse vajadust leebemate nõuete järele seoses hangetega sellistest riikidest ja nende osadest, mis määruse eesmärke silmas pidades on saavutanud positiivseid tulemusi, ning nende nõuete teostatavust.

⁺¹ ELT: palun sisestada menetluse 2024/0249(COD) dokumendi viitenumber ja kuupäev ning lisada joonealusesse märkusesse avaldamisviide.